

Nerealni šolski pragmatizem

Na podlagi raziskave »Nekateri elementi nadaljnje razvoja srednjega šolstva v Ljubljani« je bil 3. decembra sklican aktiv komunistov SIS za izobraževanje pri Mestnem komiteju ZK Ljubljana, kjer je tekel pogovor o pomanjkanju srednješolskega prostora v Ljubljani.

Večina pristojnih posameznikov je razpravljala, kako v prihodnje urediti – razporediti učence srednjih šol in zagotoviti materialne pogoje. Pritisk vpisa novih generacij bo večji kot ima Ljubljana na razplago šolskega prostora.

Bistvo vsebine razprav je bilo samo pragmatično reševanje problemov (preštevanje potencialnih srednješolcev, povečanje števila oddelkov in njihova razporeditev, razširitev nekaterih šolskih zmogljivosti itd.). Z ničimer pa nismo posegli v vsebino izobraževanja, spreminjanje ustaljenega profila šolanih kadrov ali način reformiranega srednjega šolstva, ki nas premalo približuje inovativni družbi. Povezavam med gospodarstvom, znanostjo, republiškim spremembam načina financiranja šolstva, ker nas interventni zakoni že tako klestijo, da prek šolstva ogrožajajo produktivni razvoj naše ožje domovine.

Zbrani podatki iz raziskave, ki niso interpretirani, kažejo, da imamo ključ za spremembo načina šolanja tudi doma v delovnih organizacijah. Delovne organizacije premalo načrtujejo (po zbranih podatkih zaposlovanja statistike iz delovnih organizacij itd.), spremembe svojega tehnološkega razvoja, zasedbe de-

lovnih mest v višjih strokovnih kadri, dokvalifikacije, prekvalifikacije itd. Svojo potrebo po kadrih izkazuje tradicionalno, šolstvo pa po inerciji izobražuje tako kot je že do sedaj praksa.

Postavlja se zahteva, kdo je odgovoren, da bo med seboj povezal niz dejavnikov, ki so nam že danes znani, delujejo pa vsak za sebe in v ničemer ne prispevajo k hitrejši kadrovski in tehnološki reprodukciji. Kdo je dolžan narediti ali razkriti razvojne načrte delovnih organizacij (inženirji, tehnologji) in predvideti odrejane profile kadrov? Kaj so naredili poslovodni organi v DO za hitrejšo prestrukturiranje svoje branže? Zakaj kadrovske službe v DO dajejo podatke o kadrih, ki so skregani z razumnim ravnanjem?

Iz zbranih podatkov se vidi, da izobraževanje (šolstvo) niti ne more drugače reagirati, začeti spreminjati način izobraževanja, če to ni dovolj razvidno iz potreb združenega dela. Izobraževanje mora biti naravnano vnaprej. Mladina, ki danes vstopa v srednje šole, čez dvajset let, ko bi naj bila najbolj produktivna, ne bo imela kaj početi z zastarelim znanjem.

Potrebne so nam odločne in hitre spremembe v izobraževanju, neodvisno od takega združenega dela, ki caplja za vsemi dogodki. V slovenski družbi se moramo na področju srednjega šolstva usmeriti v izobraževanje učencev širokega profila visokokvalitetnega znanja, ki bo dajalo v življenju možnost preusmeritve za opravljanje vrste del in nalog, ki jih danes ne moremo niti predvideti.

MIRAN PIRC

Najbolj so brana občinska glasila

Nedavno objavljena publikacija o slovenskem javnem mnenju, ki jo je pripravil center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo ljubljanske univerze je zbudila v naši javnosti veliko zanimanje in pozornost. Izmed številnih vprašanj objavljamo tisto, ki je zlasti zanimivo za naše glasilo. Na vprašanje »Ali berete časopise? Katere od naštetih berete in kako pogosto?«, je pokazala anketa naslednje rezultate:

Prvih deset:	Redno bere	Pogosto bere	Včasih bere	Nikoli ne bere
Občinska glasila in glasila del. org.	34,7	10,5	12,6	42,1
Nedelj. dnevnik	34,3	12,7	24,4	28,5
Pokraj. časopisi	21,2	7,1	13,2	58,5
Delo	20,5	11,8	32,8	35,2
Jana	16,5	15,8	36,3	31,4
Večer	14,6	5,3	14,5	65,7
Ljub. dnevnik	13,6	5,9	20,5	60,1
Stop	12,3	8,0	29,0	50,7
Naša obramba	10,4	4,2	19,3	66,1

Novoletne prireditve v Ljubljani

Osrednja ljubljanska prireditev za otroke bo sprevod dedka Mraza od 26. do 30. decembra in sicer po malo drugačni poti kot doslej. Sprevod bo svojo pot začel na Cankarjevi prek Čopove do Prešernovega trga, mimo Magistrata v staro Ljubljano in nato prek Čevljarskega mostu in po Gosposki ulici na Trg osvoboditve.

Dedek Mraz bo otroke obiskal tudi v vseh KS, vrtcih in šolah in delovnih organizacijah, kjer so zaposleni njihovi starši. Za otroke pripravljajo program tudi Lutkovno, pa Mladinsko in Sentijsko gledališče.

Seveda bo tudi novoletni sejem, pa prireditve v Tivoliju, kjer bo 22. decembra koncert skupine Agropop, 26. decembra pa se bo predstavila češka drsalna revija. Za odrasle pripravljajo mestni sindikati že četrto leto zapored najbolj množično in najcenejše silvestrovanje na Gospodarskem razstavišču. Vstopnice, ki zagotovijo stol in prostor ob pogrtni mizi in plastične kozarce, so po 1.000 dinarjev. Hrano in pijačo bo treba prinesiti s seboj. Program z družabnimi igrami bo vodil Mito Trefalt, igral bo ansambl RŽ.

Seveda bo silvestrovanje tudi v vseh ljubljanskih hotelih, večini restavracij in gostilni. Turistične organizacije pa ponujajo obilo novoletnih aranžmajev v domovini, kakor tudi zunaj nje.

TATJANA PUST

POGOVOR S PREDSEDNIKOM OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA BRANKOM OMERZUJEM

Sindikat se mora otresti vloge gasilca

Pogoji v katerih deluje sindikat kot ena izmed družbenopolitičnih organizacij se ne razlikujejo veliko od pogojev v katerih delujejo druge podobne organizacije. Razmere so skrajno zapletene, predvsem pa negotove. Prav zaradi tega smo se napotili na občinski sindikalni svet z enim samim vprašanjem. Kako bo sindikat deloval v teh razmerah?

Ne glede na razmišljanje v Sloveniji, je dejstvo, da so ukrepi tu in da jih je potrebno izvajati. Zdaj ni umestno razmišljati, kako so bili sprejeti in postavljati vprašanje odgovornosti v zvezi z njihovim sprejemom. Bolj je umestno razmišljati o spreminjanju miselnosti v naši družbi.

Ali bodo sprejeti ukrepi prinesli zboljšanje ali ne! Vprašanje pa je, če se bomo vseh teh ukrepov na vseh ravneh tudi držali? Mi zelo dobro ugotavljamo, zelo dobro najdemo napake, zelo slabo pa se lotevamo odpravljanja teh napak. Že zdaj na primer vemo, da bo s prenehanjem veljavnosti ukrepov nastopil »bum« inflacije, cen, plač, itd. – pa smo jih vendarle sprejeli. Namen ukrepov je bil preprečiti ta »bum«, ki pa se mu na koncu vendarle ne bomo mogli izogniti. V naši družbi nimamo izdelanega nadzornega sistema in sistema sankcioniranja tistih, ki prebija jo družbeno dogovorjene limite. To kaže, da ni pereče vprašanje učinkovitosti družbenega sistema, ki ga imamo, ampak je pereče vprašanje njegovega učinkovitega izvajanja, je med drugim dejal predsednik občinskega sindikalnega sveta Branko Omerzu.

»Poglejmo primer našega dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, ki smo ga sprejeli, red nekaj leti. Kakšne rezultate je dal? Nikakršnih! Rečemo lahko, mogoče, da nam ne bo nikoli pomagal noben program, nobeni kongresni sklepi ali drugi podobni dokumenti, dokler ne bomo spremenili miselnosti.«

Ko sva govorila o delovanju družbenopolitičnih organizacij je Omerzu dejal: »V tem, da se vsi ukvarjamo z vsem je veliko resnice. Pred sindikati so v prihodnosti velike naloge, ki bodo od njih zahtevale velike napore. Da bi jih uresničili, pa se bo potrebno znebiti nekaterih nalog, ki niso čisto sindikalne. Dogovoriti bi se morali za

nekaj temeljnih nalog, ki bi pomenile naše osnovno delo. V prvi vrsti bi se morali zavzemati za družbeno-ekonomski položaj delavcev, ki je neposredno povezan tudi z gospodarskim položajem OZD. Pri tem ne mislim, da bi se morale občinske in druge DPO vtikati v programe dela teh delovnih organizacij. Tam je prisoten neposredni interes delavcev, ki poznajo in občutijo svoje probleme. Končno je treba tudi premagati stanje v katerem se posamezne strukture v delovnih organizacijah bolj ukvarjajo z delitvijo osebnih dohodkov, kot pa z zagotavljanjem dohodka. Delitve pa brez ustvarjanja ni! To stanje je posledica administrativnega vpletanja v takšna delitvena razmerja. Kaj je posledica tega? Porušeno je načelo nagradenja po delu, porušena je motiviranost za delo, kar je temeljni pogoj za boljše delo, porušeno je načelo svobodne menjave dela, ki je praktično ni, kajti če kdo limitira zgornje zneske možne porabe, to ni svobodna menjava dela, to je nekakšen tarifni pravilnik.«

V naši občini je veliko izvoznih organizacij, ki pa niso v zavidičnem položaju, pa čeprav je izvoz na konvertibilno tržišče proklamirana čarobna formula za izhod iz krize. Prvi odmevi na protinflacijski program so večinoma negativni. Za gospodarstvo občine ta program ne pomeni razvojnega programa.

Veliko tega je bilo še izrečenega, prostor v časniku pa je intervju moral skrajšati, zato le še sklepna misel predsednika Branka Omerzua.

»V prihodnjem letu se sindikat še vedno ne bo mogel povsem otresti vloge gasilca. Zavedamo pa se, da to ni ne naša perspektiva in ne naša osnovna naloga. Sindikat si bo prizadeval za prehod na višje oblike ekonomske upravljenosti dela, zagotovitev večje medsebojne povezanosti med osnovnimi organizacijami sindikata, občinskimi sveti in za prodor takšne miselnosti tudi na najvišjo raven, raven Zveze sindikatov Jugoslavije in Socialistične zveze. Vse to bi namreč omogočilo tudi boljše delo v skupščini Jugoslavije.«

Ob koncu pa je Branko Omerzu zaželel vsem delavcem in občanom naše občine srečno novo leto. JURIJ POPOV

Dedek mraz

Mesec december je v srcih naših najmlajših čas velikega pričakovanja, ko se bodo srečali z dedkom Mrzom. Povsod bodo prireditve, najbolj intimo doživeto bo prav gotovo v vrtcih, kjer bodo potekale različne vesele dejavnosti že od 21. decembra dalje.

V krajevnih skupnostih bodo za vesele novoletno razpoloženje najmlajših poskrbeli društva prijateljev mladine, ki bodo organizirala srečanje z dedkom Mrzom:

KS Prule: 21. december ob 17. uri v dvorani KS
KS Trg osvoboditve: 28. december ob 16.30. uri v VVE Stara Ljubljana
KS Stara Ljubljana: 23. december ob 18. uri v dvorani KS
KS Gradišče: 22. december ob 16.30 uri v dvorani KS
KS Ajdovščina: 22. december ob 16. uri v VVE dr. F. Prešeren
KS Kolodvor: 23. december ob 17. uri v dvorani KS
KS Josip Prašnikar: 22. december ob 17. uri v dvorani socialnega zavarovanja, Miklošičeva 24
KS Tabor: 28. december ob 17. uri v dvorani KS
KS Ledina: 23. december ob 17. uri v OŠ Ledina
KS Vodmat: 23. december ob 9.30 uri v VVE Stari Vodmat
KS Poljane: 28. december ob 9.30 v VVE Poljane
KS Nove Poljane: 23. december ob 17. uri v Domu medicinskih sester

Ne jejte kure, ker vam sreča lahko odleti skozi okno

Če ne bi bilo praznikov, bi si jih morali izmisliti, kajti človek se je že od pradedovine sem rad zabaval in tako pozabljal na vsakdanje boli in tegobe. Sedanje praznovanje novega leta (nekoč je to bilo ob kresu), kakor radi poudarjamo, je naravnost noro. Ljudi se prime nakupovalna mrzlica, sledijo ji zabave s prepevanjem, nazdravljanjem, pijačevanjem, pokanjem, streljanjem, kakor na sodni dan. Hkrati pa v ljudeh tli tiho upanje na boljše, sladko pričakovanje nečesa novega, tolažilnega, lepšega. Skratka, staro leto prelomimo in vedno začenjamo znova... navadno staro pesem.

Nekdaj je Slovenec pomenil zadnji dan leta nekaj drugega. Pravi družinski praznik je bil ob Božiču. Silvester (imenovan po papežu, ki je spreobrnil rimskega cesarja v kristjana) pa so doživljali kot nekaj skrivnostnega, magičnega, kot noč, nabito z nadnaravnimi silami, ki določajo človekovo usodo. Ti demoni, prebujeni prav na Silvestrovo napovedujejo prihodnost, če jih znaš izzvati. Tako so naši pradedje vlivali svinec, spuščali liste po potokih, metali orehe po hiši in si izmislili razne druge zvijače, da bi zvedeli kaj jih čaka. Prav romantični so bili koledniki, ki so na Silvestrovo hodili od vrat do vrat in voščili gospodarjem srečo, zdravje, dušnega zveličanja in zato dobili darove.

Praznike so nekdanj posebej nestrpno pričakovali, saj so se ponekod šibile mize samo ob redkih priložnostih.

Potice nikoli ni smelo manjkati, četudi so jo napolnili s krljji, v kolikor ni bilo orehov pri hiši.

Zanimivo je, kako je bila v Ljubljani na starega leta dan nezaželjena jed kura, češ, če jo boste jedli na ta dan, vam bo sreča poletela skozi okno.

Na novega leta se ljudje nekoč niso obdarovali. To so prinesli šele povojni časi, da bi nadomestili druge običaje. Tedaj so uradno ukiniteli Miklavža, čeprav je otrokom še naprej nosil v nastavljenih peharje. Tudi Božiček bi moral uradno v pokoj in pozabo, a je ponekod še vseeno trosil darove pod smrekco. Oba je nadomestil, večinoma pa kar dopolnil, dedek Mrz. Ta je zadnja leta postal nekoliko dolgočasen pa se zlasti starejši ljudje z nostalgijo spominjajo starih časov. No, res pa je, da stare čase ponavadi imenujemo dobre, pozabljajoč, da so tudi ti imeli svojo temno plat medalje kot jo imajo današnji.

Silvestrovo bo spet noro, ko se bodo vsi pripravljali praznovati in pričakovati novo leto. Največ jih bo kar doma in da bi dokazali, kako se veselijo, bodo bučni, kar se da. In spet bo na ulicah pokalo, kakor da bi bili na sremski fronti. Petarde so pri nas sicer uradno prepovedane – vprašajte carinike, koliko smo jih bili Jugoslavlani pokupili onstran Alp – a kaj, ko je prepovedano najslajše. Sicer pa, kaj bi se ljudje držali pravil, zakonov, podzakonov na najbolj noro noč, ko se jih niti med letom ne drži.

ALBINA ADAMIČ
DOGOVORI / 5

Ljubljanska banka

Gospodarska banka Ljubljana

Vsem varčevalcem
in ustanoviteljicam
želi srečno in
uspešno
novo leto 1988

Ljubljanska banka
— Gospodarska
banka Ljubljana